

V. OBSZAR REWITALIZACJI

5.1. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI

Kolejnym etapem procesu rewitalizacji jest wyznaczenie obszaru rewitalizacji. Dalsza część wyznaczenia obszaru rewitalizacji zależna jest przede wszystkim od zamierzonego celu rewitalizacji.

Obszarem rewitalizacji może być cały obszar zdegradowany lub jego część.

Gmina Osiećciny wybrała i spełniła 2 z 4 możliwych zestawów kryteriów w odniesieniu do części obszaru zdegradowanego i tym samym zdecydowała się na określony kierunek działań rewitalizacyjnych:

A. Cel rewitalizacji: przekształcenie obszaru zdegradowanego na cele aktywizacji społecznej

Za obszar rewitalizacji uznano miejscowości, w których jednocześnie spełnione zostały następujące warunki:

- występują przestrzenie zdegradowane, które mogą być zaadaptowane do celów rozwoju społecznego,
- na terenie miejscowości i w odległości 1,5 km od zwyczajowo przyjętego centralnego punktu miejscowości, liczonej wzdłuż dróg publicznych i publicznych ciągów pieszych i pieszo-jezdnych brak publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej, chyba że uzasadniona i planowana interwencja zakłada utworzenie infrastruktury wymienionej poniżej to nie jest konieczne spełnienie wspomnianego warunku odległości 1,5 km:
 - a) komplementarnej wobec już istniejącej lub
 - b) bezpośrednio rozszerzającej (poprzez adaptację istniejących budynków) możliwości lokalowe infrastruktury już istniejącej lub
 - c) utworzenie infrastruktury należącej do tej samej kategorii oraz umożliwiającej realizację zadań / aktywności tego samego rodzaju, jeśli zapotrzebowanie społeczne przekracza możliwości infrastruktury już istniejącej lub
 - d) utworzenie infrastruktury zastępującej infrastrukturę tego samego rodzaju likwidowaną ze względu na stan wyeksploatowania, brak funkcjonalności, niespełnianie warunków bezpieczeństwa.

Gmina Osiećciny spełniła kryteria dla celu A rewitalizacji, gdyż zarówno na terenie miejscowości Osiećciny, jak również miejscowości Pilichowo występują przestrzenie zdegradowane, które mogą być zaadaptowane do celów rozwoju społecznego, a planowana interwencja zakłada utworzenie infrastruktury bezpośrednio rozszerzającej (poprzez adaptację istniejących budynków) możliwości lokalowe infrastruktury już istniejącej.

B. Cel rewitalizacji: przekształcenie przestrzeni zdegradowanych na cele aktywizacji gospodarczej

Za obszar rewitalizacji uznano miejscowości, w których jednocześnie spełnione zostały warunki:

- występują przestrzenie zdegradowane, które mogą być zaadaptowane do celów rozwoju gospodarczego,

- na terenie gminy są zarejestrowane osoby bezrobotne.

Gmina Osiećiny spełniła kryteria dla celu B rewitalizacji, gdyż zarówno na terenie miejscowości Osiećiny, jak również miejscowości Pilichowo występują przestrzenie zdegradowane, które mogą być zaadaptowane do celów rozwoju gospodarczego oraz na terenie obu miejscowości występuje duża liczba osób bezrobotnych.

Jeśli tak przeprowadzona delimitacja obszaru rewitalizacji wskazuje do rewitalizacji miejscowości, w których łączna liczba mieszkańców przekracza 30 % ludności gminy i/lub w których suma powierzchni przekracza 20 % ogólnej powierzchni w gminie, niezbędne jest dokonanie wyboru zawężającego. Należy jednak podkreślić, że miejscowości Osiećiny i Pilichowo zamieszkują 3 133 osoby tj. 39,42 % mieszkańców Gminy Osiećiny.

Dlatego w pierwszej kolejności należy przeprowadzić działania na rzecz adaptacji przestrzeni zdegradowanych na cele rozwoju gospodarczego. Następnie trzeba przeprowadzić działania, które zapewniają efekty rewitalizacyjne w miejscowościach o największej liczbie mieszkańców (działania zapewniające możliwie najszersze oddziaływanie społeczne). Kolejność planowania reszty zadań jest dowolna.

Ponieważ na terenie obu miejscowości (Osiećiny i Pilichowo) planowane są działania na rzecz rozwoju gospodarczego, nie jest możliwe zawężenie obszaru rewitalizacji o to kryterium.

Biorąc pod uwagę kryterium największej liczby mieszkańców także nie można dokonać wyboru zawężającego. Osiećiny są dużą wsią zamieszkałą przez 2 855 mieszkańców co stanowi 35,92 % mieszkańców. Nie ma więc możliwości, aby do obszaru rewitalizacji włączyć Osiećiny w całości. Powoduje to konieczność podziału tej miejscowości na jednostki analityczne, aby móc stwierdzić, które obszary Osiećin cechują się kumulacją negatywnych zjawisk. Poniżej przedstawiono procedurę tego podziału.

Miejscowość Osiećiny podzielono na dwie jednostki analityczne. **Jednostkę analityczną nr 1** stanowią ulice wchodzące w skład osiedla domów jednorodzinnych, tj. ulice: Jarmarczna, Konopnickiej, Kruszwicka, Kurzawy, Leśna, Łokietka, Malinowa, Piastowska, Skarbka, Sucharskiego, Żeromskiego. Ta część Osiećin posiada spójność wewnętrzną i jest odmienna od pozostałej części miejscowości. Również analiza problemów społecznych występujących w ramach tych ulic jest potwierdzeniem spójności wewnętrznej tego obszaru. Charakter problemowy, przestrzenny i funkcjonalny tego obszaru pozwala na dokonanie wydzielenia tych ulic. Pozostałej części miejscowości Osiećiny nie dzielono i stanowi ona **jednostkę analityczną nr 2**. Wyniki zsumowania danych ilościowych dotyczących dwóch wydzielonych jednostek analitycznych przedstawiono w tabeli.

Tabela 11. Wyniki zsumowania danych ilościowych dotyczących dwóch wydzielonych jednostek analitycznych w miejscowości Osiećiny

Lp.	Wskaźnik	Wartość dla jednostki analitycznej nr 1*	Wartość dla jednostki analitycznej nr 2*	Suma: wartość dla miejscowości Osiećiny
1	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	145	350	495
2	Liczba ludności ogółem	994	1861	2855
3	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	667	1219	1886
4	Liczba osób bezrobotnych	103	185	288

Lp.	Wskaźnik	Wartość dla jednostki analitycznej nr 1*	Wartość dla jednostki analitycznej nr 2*	Suma: wartość dla miejscowości Osiećiny
5	Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące	44	74	118
6	Liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	77	277	354
7	Liczba dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	49	143	192
8	Liczba dzieci do lat 17 ogółem	182	292	474

Źródło: Urząd Gminy Osiećiny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiećinach, stan na 31.12.2015 r.

Biorąc pod uwagę przeprowadzony podział Osiećin na dwie jednostki analityczne dokonano niezbędnych obliczeń, mających na celu wskazanie obszaru kumulacji negatywnych zjawisk o charakterze społecznym.

Tabela 12. Analiza wskaźnikowa na potrzeby wyznaczenia w miejscowości Osiećiny obszaru kumulacji negatywnych zjawisk społecznych

Lp.	Wskaźnik	Wartość wskaźnika dla jednostki analitycznej nr 1*	Wartość wskaźnika dla jednostki analitycznej nr 2**	Wartość wskaźnika dla Gminy Osiećiny ogółem
1	Udział (%) ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem	14,59	18,81	18,02
2	Udział (%) bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	14,44	15,18	14,15
3	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	42,72	40,00	37,86
4	Udział (%) osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	7,75	14,88	14,12
5	Udział (%) dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku	26,92	48,97	44,86
6	Liczba interwencji służb porządkowych z powodu zakłócenia miru domowego i porządku publicznego przypadająca na 100 gospodarstw domowych danego obszaru	b.d.***	b.d.***	8,70

Źródło: Urząd Gminy Osiećiny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiećinach, stan na 31.12.2015 r.

*- obszar miejscowości Osiećiny obejmujący ulice: Jarmarczna, Konopnickiej, Kruszwicka, Kurzawy, Leśna, Łokietka, Malinowa, Piastowska, Skarbka, Sucharskiego, Żeromskiego,

**- obszar Osiećin obejmujący pozostałą część miejscowości,

***- brak danych ze względu na brak dostępnych danych od Policji w podziale na ulice, dostępne są wyłącznie dane dla całej miejscowości

Analiza danych zawartych w tabeli bezsprzecznie pokazuje, że kumulacja negatywnych zjawisk występuje w jednostce analitycznej nr 2, gdzie wszystkie badane wskaźniki osiągnęły wartość gorszą niż średnia wartość dla Gminy Osiećiny. W przypadku danych dotyczących poziomu bezpieczeństwa Komenda Powiatowa Policji w Radziejowie nie udzieliła informacji w podziale na ulice, dlatego niemożliwe jest pokazanie zróżnicowania względem ulic. Dostępne są wyłącznie dane dla całych miejscowości.

W przypadku miejscowości Pilichowo nie było konieczności prowadzenia dalszych podziałów, gdyż liczba ludności tej miejscowości zsumowana z liczbą mieszkańców jednostki analitycznej nr 2 wydzielonej w Osiećinach nie przekracza 30 % ogólnej liczby mieszkańców Gminy Osiećiny.

W związku z powyższym do **obszaru rewitalizacji** Gminy Osiećiny włączono część miejscowości Osiećiny (tj. w granicach jednostki analitycznej nr 2), a także miejscowość Pilichowo, gdzie podjęte działania będą cechowały się koncentracją i zapewnią możliwie duże oddziaływanie społeczne.

We wskazanym obszarze kumulują się negatywne zjawiska społeczne oraz występują wszystkie opisane przestrzenie zdegradowane możliwe do adaptacji na cele rozwoju społecznego lub gospodarczego.

Ponieważ obszar rewitalizacji składa się z dwóch części, które nie posiadają wspólnych granic, obszar rewitalizacji podzielono na dwa podobszary: podobszar rewitalizacji Pilichowo i podobszar rewitalizacji Osiećiny.

Legenda

	granica Gminy		podobszar rewitalizacji Pilichowo
	granice miejscowości		podobszar rewitalizacji Osiećciny

Ryc. 11. Obszar rewitalizacji na terenie Gminy Osiećciny składający się z podobszaru rewitalizacji Pilichowo i podobszaru rewitalizacji Osiećciny

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

Wyznaczony obszar rewitalizacji, na który składają się dwa podobszary: **Pilichowo** i **Osiećiny** obejmuje 2 139 osób, tj. 26,9 % mieszkańców Gminy Osiećiny. Z ogólnej liczby mieszkańców, podobszar rewitalizacji Pilichowo zamieszkuje 278 osób, a podobszar rewitalizacji Osiećiny 1 861 osób.

Powierzchnia podobszarów rewitalizacji: Pilichowo i Osiećiny wynosi odpowiednio 399 ha i 806 ha, tj. łącznie 1 205 ha. Jest to 9,8 % powierzchni całkowitej Gminy Osiećiny.

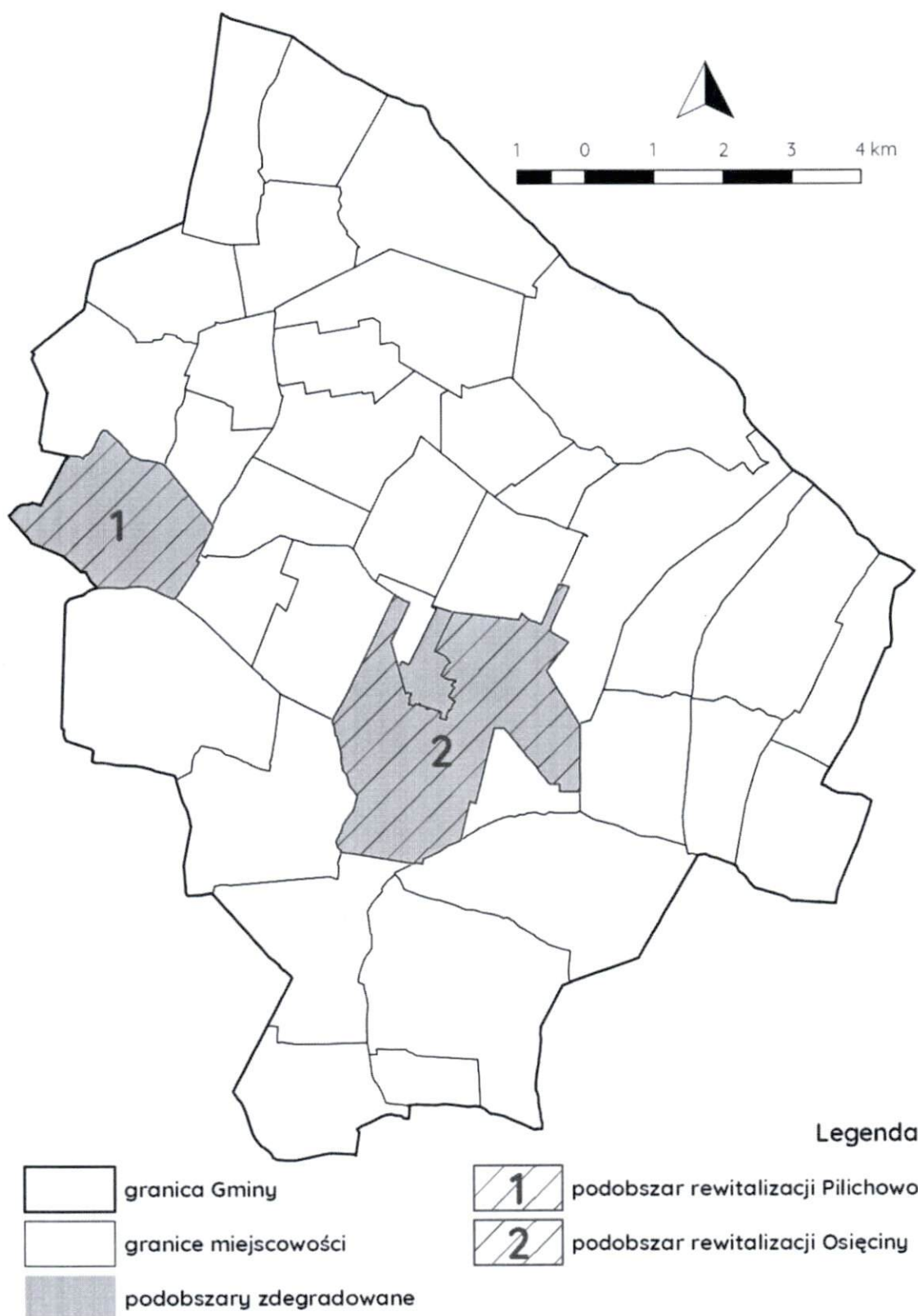
Biorąc pod uwagę zebrane dane i informacje uznaje się za zasadne wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w zaproponowanej formie. Dane dotyczące wyznaczonego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przedstawiono w następującej tabeli.

Tabela 13. Podstawowe informacje dotyczące obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Podstawowe informacje	Obszar zdegradowany	Obszar rewitalizacji
Zasięg przestrzenny	Miejscowości Osiećiny i Pilichowo	Miejscowość Pilichowo i część miejscowości Osiećiny
Powierzchnia (ha)	1 274	1 205
Powierzchnia (%)	10,35	9,8
Liczba mieszkańców	3 133	2 139
Udział w ludności gminy ogółem	39,42	26,9

Źródło: opracowanie własne

Rycina przedstawia wyznaczony obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na tle Gminy Osiećiny.

Ryc. 12. Podobszary rewitalizacji na tle podobszarów zdegradowanych i granicy Gminy Osiećciny

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

VI. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

Na bazie wyznaczonego wcześniej obszaru rewitalizacji konieczne jest przedstawienie szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji.

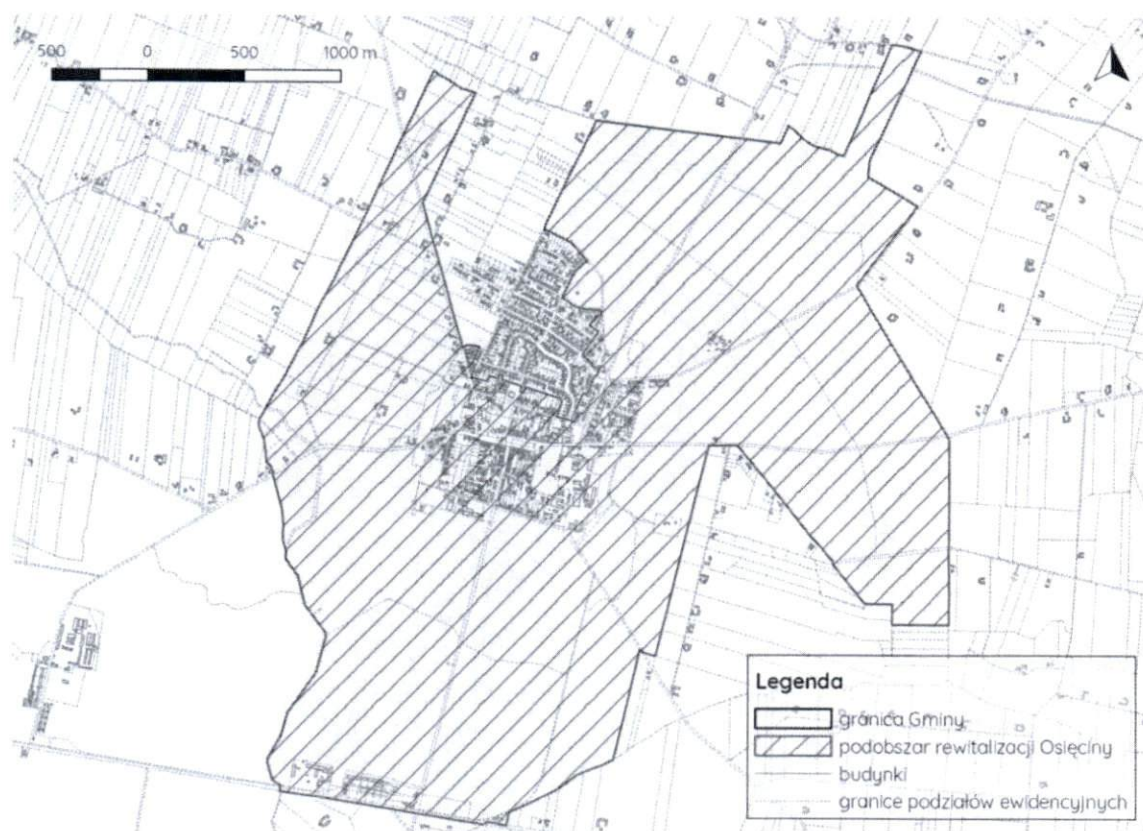
Łącznie obszar rewitalizacji obejmuje 2 139 osób i 1 205 ha. Odpowiednio stanowi to 26,9 % ogółu mieszkańców i 9,8 % powierzchni całkowitej Gminy Osiećciny.

6.1. PODOBSZAR REWITALIZACJI OSIEĆCINY

Podstawowe informacje

Podobszar rewitalizacji Osiećciny obejmuje 1 861 osób, czyli wszystkich mieszkańców jednostki analitycznej nr 2 wydzielonej w miejscowości Osiećciny. Jest to 23,4 % ogólnej liczby ludności Gminy Osiećciny. Powierzchnia tego podobszaru rewitalizacji wynosi 806 ha, tj. 6,6 % powierzchni Gminy.

Poniższa rycina przedstawia zasięg przestrzenny podobszaru rewitalizacji Osiećciny na tle podziału ewidencyjnego i budynków.

Ryc. 13. Podobszar rewitalizacji Osiećciny na tle podziałów ewidencyjnych i budynków

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

Rynek pracy

Oba z badanych wskaźników dotyczących bezrobocia wskazują na wartości gorsze niż średnia wartość dla całej Gminy Osiećciny.

Biorąc pod uwagę analizę w ujęciu na miejscowości, na terenie miejscowości Osiećciny zarejestrowanych jest 288 osób bezrobotnych, co stanowi około 39,9 % ogółu osób bezrobotnych na terenie Gminy. Liczba ludności w wieku produkcyjnym na terenie Osiećcin wynosi 1 886 osób, stąd udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na terenie Osiećcin kształtuje się na poziomie 15,27 %. Jest to średnia wyższa niż wartość dla całej Gminy Osiećciny wynosząca 14,15 %.

Ponadto wysoki jest udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych, który w Osiećcinach wynosi 40,97 % przy średniej gminnej 37,86 %. Z 288 osób bezrobotnych, aż 118 osób pozostaje bez pracy dłużej niż 24 miesiące.

W dalszej części analiz, na etapie podziału Osiećcin na dwie jednostki analityczne wykazano, że w jednostce analitycznej nr 2 w Osiećcinach kumulacja negatywnych zjawisk jest szczególnie istotna. Liczba osób bezrobotnych w jednostce analitycznej nr 2 wynosi 185 przy liczbie ludności w wieku produkcyjnym 1 219 osób. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym wynosi więc 15,18 % i jest wyższy niż średnia wartość gminna na poziomie 14,15 %. Gorzej w porównaniu do średniej gminnej kształtuje się również udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych, który wynosi 40,00 %.

Problem bezrobocia ma na obszarze Osiećcin ma różnorodne przyczyny, jednak jedną z najważniejszych jest transformacja ustrojowa lat 90-tych XX w. W czasach PRL na terenie miejscowości funkcjonował PGR, a także spółdzielnia „Jutrzenka”, która w okresie od 1948 – 1990 funkcjonowała pod inną nazwą (Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska w Osiećcinach). Sama spółdzielnia okres świetności przeżywała w latach 70 ubiegłego wieku. Okres transformacji ustrojowej doprowadził Spółdzielnię do złej sytuacji finansowej. Zmniejszyło się znacznie zatrudnienie. Nierentowne działy zakończyły działalność, a obiekty niewykorzystane zostały sprzedane lub wydzierżawione. To samo dotyczyło PGR, który funkcjonował w czasach PRL i również zatrudniał wiele osób. Obecnie na tym obszarze funkcjonuje Ośrodek Hodowli Zarodkowej co jest dobrym przykładem wykorzystania potencjału obiektów popegeerowskich.

Bezrobocie jest także związane z niską aktywnością mieszkańców i brakiem chęci podjęcia zatrudnienia. Wyzwaniem w kontekście rozwiązania problemu bezrobocia będzie aktywizacja osób bezrobotnych, a przede wszystkim długotrwale pozostających bez zatrudnienia. Powodem tego stanu rzeczy jest także brak odpowiednich kwalifikacji zawodowych, dostosowanych do możliwości lokalnego rynku pracy. Dlatego zasadnym wydaje się również wsparcie lokalnej przedsiębiorczości, co może zwiększyć możliwości zatrudnienia.

Zaawansowanie procesu starzenia się społeczeństwa

Obok problemu dotyczącego bezrobocia, analiza w podziale na jednostki analityczne wykazała, że w jednostce analitycznej nr 2 wyższy niż średnia wartość dla Gminy Osiećciny jest udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem, który wynosi 18,81 %, przy średniej gminnej 18,02 %. Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wynosi 350.

W kontekście wysokiego udziału osób w strukturze ludności podobszaru rewitalizacji ważne wydaje się integracja wielopokoleniowej społeczności i aktywizacja osób starszych. W tym celu ważne jest dostosowanie rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych do ich potrzeb. Ważny jest również potencjał społeczny reprezentowany przez lokalne organizację

zrzeszające osoby w opisywanej grupie wiekowej, który został opisany w dalszej części rozdziału.

Samowystarczalność ekonomiczna ludności

Duża jest również liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. Takich osób jest 277. Liczba dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny wynosi 143. Stąd oba wskaźniki dotyczące przytoczonych danych są mniej korzystne w jednostce analitycznej nr 2 w Osiećcinach w porównaniu do średniej gminnej. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w jednostce analitycznej nr 2 w Osiećcinach wynosi 14,88 %, natomiast udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku kształtuje się na poziomie 48,97 %. Odpowiednio wartości średnie dla Gminy Osiećciny wynoszą 14,12 % i 44,86 %.

Zależność od pomocy społecznej jest ściśle powiązana z problemem bezrobocia. Brak zatrudnienia skutkuje koniecznością korzystania ze wsparcia finansowego oferowanego przez GOPS co uwidaczniają zbadane wskaźniki. Dlatego kluczowe w kontekście rewitalizacji Gminy Osiećciny będzie rozwiązanie problemu bezrobocia, którego pochodną będzie zwiększenie samostarczalności ekonomicznej mieszkańców. Jednakże ważne jest także prowadzenie interwencji w charakterze aktywizacji lokalnej społeczności, a przede wszystkim rodzin i ich najmłodszych członków. Takie wsparcie wspomże proces pozytywnych przemian społecznych i pozwoli zintegrować się mieszkańcom i pozytywnie prowadzić proces włączenia społecznego na wszystkich płaszczyznach.

Potencjał społeczny

Potencjał społeczny na podobszarze rewitalizacji Osiećciny jest reprezentowany przez funkcjonujące na nim i zrzeszające przede wszystkim mieszkańców podobszaru rewitalizacji, jak i pozostałych części gminy organizacje pozarządowe, kluby i koła zainteresowań. Najważniejsze z nich to:

- Kujawskie Towarzystwo Sportowe Ziemowit,
- Powiatowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Osiećcinach (LZS),
- Stowarzyszenie Kulturalne Gminy Osiećciny,
- Regionalne Stowarzyszenie Wędkarskie,
- Towarzystwo Miłośników Osiećcin,
- Gminny Klub Sportowy „Ziemowit” Osiećciny,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Osiećcinach,
- Gminne Koło Gospodyń wiejskich w Osiećcinach.

Gminny Ośrodek Kultury realizuje zadania w dziedzinie wychowania, edukacji i upowszechniania kultury. W siedzibie GOK-u funkcjonuje wiele grup zainteresowań, czy zespołów zrzeszających mieszkańców Gminy Osiećciny, w tym mieszkańców podobszarów rewitalizacji. Najważniejsze z nich to:

- Zespół folklorystyczny „Kujawioki”,
- Zespół folklorystyczny „Kujawy Bachorne Stare”,
- Zespół folklorystyczny „Kujawy Bachorne”,
- Chór męski „Osiećciny”,
- Grupy taneczne „Let's Dance”, „Fantazja”, „Fantazja junior”,
- Teatryk dziecięcy,

- Ognisko muzyczne.

W ramach działalności GOK-u prowadzone są zajęcia z rytmiki i tańca dla młodzieży, czy wspólnie ze Szkołą Podstawową organizowany jest konkurs plastyczny pt.: „Cztery pory roku”. W GOK-u funkcjonuje również kawiarenka internetowa i świetlica terapeutyczna.

Istnieje jednak potrzeba dalszego rozwoju działalności społecznej skierowanej do lokalnej społeczności, w szczególności do osób starszych, a także do najmłodszej części społeczeństwa. Analiza negatywnych zjawisk wykazała wysoki odsetek osób starszych, a także zależność rodzin od pomocy społecznej, którą dotyka również dzieci i młodzież. Dlatego ważna jest interwencja w zakresie aktywizacji wszystkich grup wiekowych, która prowadzi do integracji społecznej i wsparcia w realizacji pozostałych działań skierowanych na rozwiązanie problemów podobszaru rewitalizacji Osiećciny, a także Pilichowo.

Sfera środowiskowa

Na terenie miejscowości Osiećciny nie występują żadne obiekty przyrodnicze objęte ochroną prawną.

Zagrożeniem dla środowiska może być występowanie indywidualnych źródeł ciepła, które wykorzystują paliwa stałe tj. węgiel i emitują do atmosfery szkodliwe gazy i wpływają na problem niskiej emisji, a także duży ruch samochodowy na drodze krajowej nr 62, oraz na dwóch drogach wojewódzkich nr 267 i 301, które są źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych i hałasu.

Przestrzenie zdegradowane

W jednostce analitycznej nr 2 w Osiećcinach zdiagnozowano występowanie przestrzeni zdegradowanych, których w jednostce analitycznej nr 1 w Osiećcinach nie wykazano. Stąd zasadne jest włączenie do obszaru rewitalizacji tylko części miejscowości Osiećciny, tj. w granicach jednostki analitycznej nr 2. Opisane przestrzenie zdegradowane w jednostce analitycznej nr 2 w Osiećcinach oraz występujące problemy społeczne świadczą o potrzebie rewitalizacji.

Przestrzenią zdegradowaną na analizowanym obszarze jest budynek socjalny przy stadionie sportowym w miejscowości Osiećciny wraz z otoczeniem stadionu sportowego. Sam stadion został zmodernizowany w 2010 r. jednak w złym stanie znajduje się otoczenie obiektu i budynek socjalny. Wymagają one kompleksowej modernizacji i zagospodarowania celem stworzenia warunków na cele społeczne. W obiekcie będą mogły się odbywać różnego rodzaju zajęcia aktywizujące lokalną społeczność, w tym z zakresu reintegracji społeczno-zawodowej. Odnowione otoczenie w postaci nowej bieżni i zmodernizowany obiekt socjalny pozwolą na zwiększenie możliwości realizacji różnorodnych wydarzeń i imprez kulturalnych, sportowych i innych, w tym działań zawartych w programie rewitalizacji. Dana przestrzeń zdegradowana została szerzej opisana w podrozdziale 4.3.

Konsultacje społeczne

W ramach konsultacji społecznych interesariusze wskazywali, że na terenie Osiećciny kondycja lokalnych przedsiębiorstw jest słaba, brakuje miejsc pracy, dominuje działalność rolnicza i branża spożywcza. Bez podjęcia działań na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych, zachęcenia potencjalnych inwestorów do otwierania działalności gospodarczych i tworzenia nowych miejsc pracy stan kryzysowy będzie się pogłębiał. Na problemy społeczne i gospodarcze nakładają się braki w zakresie infrastruktury, niedostosowania układu komunikacyjnego do potrzeb mieszkańców, słaba dostępność komunikacyjna obszaru

rewitalizacji, brak ścieżek rowerowych, chodników. Zgłaszane problemy dotyczące infrastruktury są ściśle związane ze sferą społeczną. Brak odpowiedniego zaplecza w postaci dobrze wyposażonych miejsc integracji społecznej i aktywizacji zawodowej prowadzi do utraty tożsamości lokalnej i zmniejszenia więzi społecznych. Konieczne jest więc udostępnienie na takie cele budynku socjalnego przy stadionie sportowym i zagospodarowanie stadionu sportowego.

Zdaniem interesariuszy rewitalizacji obiekty uwzględnione w procesie rewitalizacji powinny stać się również miejscem szkoleń i edukacji w zakresie dbałości o środowisko. W chwili obecnej świadomość lokalnej społeczności w tym zakresie jest niewystarczająca czego wynikiem są zagrożenia w sferze środowiskowej wykazane w trakcie konsultacji społecznej.

Podsumowując wyznaczony podobszar rewitalizacji znajduje uzasadnienie w występujących problemach społecznych, a także zdiagnozowanych potrzebach wskazanych podczas konsultacji społecznych. Poniżej przedstawiono także tabelę opisującą najważniejsze problemy i potencjały rozwoju podobszaru rewitalizacji Osiećciny.

Tabela 14. Najważniejsze problemy i potencjały występujące na podobszarze rewitalizacji Osiećciny

Najważniejsze problemy	Najważniejsze potencjały
<ul style="list-style-type: none"> - wysokie bezrobocie, - duży udział osób długotrwale bezrobotnych, - brak chęci podjęcia zatrudnienia, - brak chęci podniesienia kwalifikacji zawodowych, - brak aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców, - wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym, - niska samowystarczalność ekonomiczna gospodarstw domowych, - wysoki odsetek dzieci do lat 17 korzystających z pomocy społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - potencjał kapitału ludzkiego reprezentowany przez dużą liczbę osób bezrobotnych, - potencjał społeczny reprezentowany przez lokalne organizacje pozarządowe, - budynek socjalny przy stadionie i otoczenie stadionu jako miejsce służące aktywizacji i integracji lokalnej społeczności,

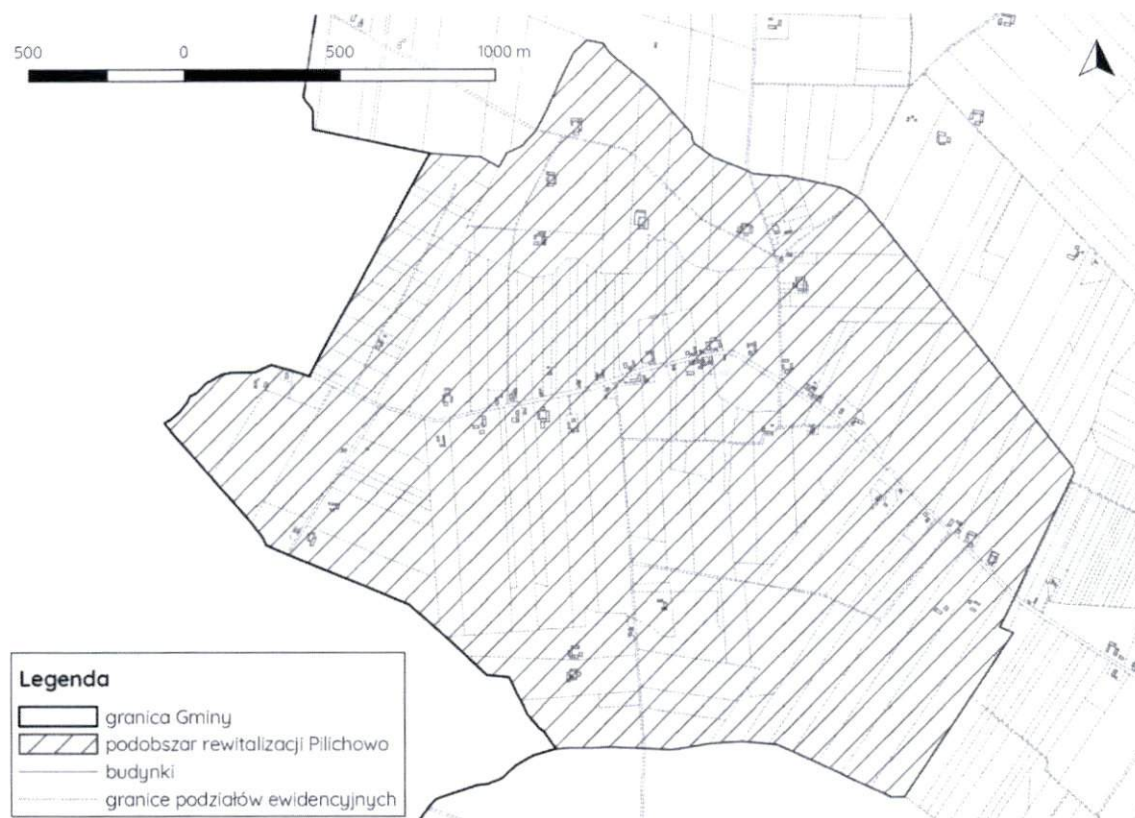
Źródło: opracowanie własne

6.2. PODOBSZAR REWITALIZACJI PILICHOWO

Podstawowe informacje

Podobszar rewitalizacji Pilichowo zamieszkuje 278 mieszkańców, tj. 3,5 % ogólnej liczby mieszkańców Gminy Osiećciny. W granicach podobszaru rewitalizacji znajduje się 399 ha, co stanowi 3,2 % powierzchni całkowitej Gminy.

Poniższa rycina przedstawia zasięg przestrzenny podobszaru rewitalizacji Pilichowo na tle podziału ewidencyjnego i budynków.

Ryc. 14. Podobszar rewitalizacji Pilichowo na tle podziałów ewidencyjnych i budynków

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

Rynek pracy

W Pilichowie istotny jest problem bezrobocia. Liczba osób bezrobotnych wynosi 31. Wśród nich prawie połowa, czyli 15 osób pozostaje bez pracy dłużej niż 24 miesiące. Udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych wynosi 48,39 %, co znacznie przekracza średnią gminną, kształtującą się na poziomie 37,86 %. Również udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym, który w miejscowości Pilichowo wynosi 18,34 % jest wyższy niż przeciętnie w Gminie Osiećciny (tj. 14,15 %).

Problem bezrobocia wynika przede wszystkim z niskiej aktywności zawodowej mieszkańców Pilichowa. Miejscowość jest typowo rolnicza gdzie dominują indywidualne gospodarstwa rolne o wielkości około 10 ha. We wsi funkcjonuje również kilka większych gospodarstw. Dominacja działalności rolniczej wynika z dobrych uwarunkowań do jej prowadzenia, a także z przekazywanego z pokolenia na pokolenie modelu życia i prowadzenia gospodarstw rolnych. Małe gospodarstwa nie są dochodowe i wiele osób boryka się z problemem niskich dochodów co prowadzi do braku samowystarczalności ekonomicznej i jest ściśle powiązane z zależnością od pomocy społecznej co zostało szczegółowo opisane w dalszej części rozdziału.

Wiele osób pozostaje bez zatrudnienia także ze względu na niewielkie możliwości znalezienia pracy. Na terenie wsi funkcjonują tylko 3 podmioty gospodarcze, co świadczy o niskim poziomie przedsiębiorczości mieszkańców. Natomiast liczba potencjalnych pracowników (osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP) wyniosła 31. Istnieje zatem potrzeba wsparcia w kwestii bezrobocia co wydatnie wpłynie także na podniesienie poziomu życia mieszkańców i zwiększenia ich samodzielności finansowej. Mieszkańcy, którzy chcą

pracować wyjeżdżają w poszukiwaniu zatrudnienia do większych miejscowości w regionie, w tym do Osiećin, które są ośrodkiem skupiającym największą liczbę usług w regionie. Jednak sytuacja gospodarcza największej miejscowości w regionie także jest trudna po zmianie ustrojowych w latach 90 co zostało opisane w podrozdziale 5.2.

Wsparciem w walce z wysokim bezrobociem mogą być działania ukierunkowane na pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości. Rozwiązanie problemu bezrobocia jest kluczowe z punktu widzenia specyfiki problemów występujących na danych podobszarach rewitalizacji.

Zaawansowanie procesu starzenia się ludności

W podobszarze rewitalizacji Pilichowo występuje stosunkowo wysoka liczba osób w wieku poprodukcyjnym, których jest 51, przy ogólnej liczbie mieszkańców 278. Stąd udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem wynosi 18,35 % i przekracza średnią gminną wynoszącą 18,02 %. Świadczy to o dość dużym udziale w społeczności osób starszych, dlatego ważna jest integracja lokalnej społeczności i aktywizacja osób starszych, a także dostosowanie rozwiązań urbanistycznych do ich potrzeb.

Samowystarczalność ekonomiczna

Udział gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie gospodarstw domowych we wsi Pilichowo wynosi 12,95 % przy średniej dla gminy wynoszącej 14,12 %. Wartość wskaźnika jest niższa od średniej dla Gminy jednak nieznacznie i różni się o zaledwie 1,17 %. Jest to niewielka różnica. Powiązanie z problemem wysokiego bezrobocia i niskiego stopnia przedsiębiorczości może wpłynąć na zwiększenie liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu trudności finansowych.

Drugim ze zbadanych problemów dotyczących pomocy społecznej jest udział dzieci do lat 17 na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku. Wartość wskaźnika dla Pilichowa wyniosła 44,83 % i była minimalnie lepsza od średniej dla gminy (44,86 %). Świadczy to o zagrożeniu z pogłębieniem się danego negatywnego zjawiska i wzrostem liczby dzieci zależnych od pomocy społecznej. Patrząc realnie należy stwierdzić, że blisko połowa dzieci z danej miejscowości jest wspierana poprzez zasiłek rodzinny. To świadczy o niskiej samowystarczalności ekonomicznej rodzin i prowadzi do trudności w zapewnieniu odpowiednich warunków do wychowania i opieki dzieci i młodzieży. Ten problem jest ściśle powiązany z wysokim bezrobociem, które odbija się na sytuacji finansowej gospodarstw domowych, a także braku perspektyw rozwojowych jeśli chodzi o znalezienie dobrze płatnej pracy ze względu na niską przedsiębiorczość obszaru. W tym celu mieszkańcy wyjeżdżają do większych ośrodków, co prowadzi do depopulacji, która też jest udziałem Gminy Osiećiny. Dlatego kluczowe w kontekście rewitalizacji będzie zwalczanie problemu bezrobocia oraz pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości, które może doprowadzić do ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji.

Potencjał społeczny

Potencjał społeczny na podobszarze rewitalizacji Pilichowo jest reprezentowany przez funkcjonujące na nim i zrzeszające przede wszystkim mieszkańców podobszaru rewitalizacji organizacje pozarządowe, a są to:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Pilichowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Pilichowie.

Przestrzenie zdegradowane

Obok negatywnych zjawisk społecznych, zdiagnozowano również występowanie przestrzeni zdegradowanych. Takim miejscem jest budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Pilichowo. Jest to obiekt znajdujący się w złym stanie technicznym i wymaga przeprowadzenia gruntownych działań zmierzających do przystosowania go do pełnionych funkcji społecznych, a przede wszystkim jako świetlicy wiejskiej. Stanowi on potencjał rozwoju dla danej miejscowości jako miejsce spotkań i integracji mieszkańców, a także miejsce, w którym będą realizowane zadania z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców danego podobszaru rewitalizacji.

Bezpieczeństwo

Liczba interwencji służb porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego przypadająca na 100 gospodarstw domowych w miejscowości Pilichowo osiąga wartość 5,71 i w porównaniu do średniej dla Gminy Osiećnicy (8,7) jest wartością korzystną. Wskazuje to na brak występowania problemu związanego z niskim poziomem bezpieczeństwa publicznego mieszkańców.

Sfera środowiskowa

W strukturze użytkowania gruntów na obszarze Pilichowa dominują grunty orne. Gleby należą do II i III klasy bonitacyjnej co świadczy o dobrych warunkach do prowadzenia działalności rolniczej.

Na terenie miejscowości Pilichowo nie występują żadne obiekty przyrodnicze objęte ochroną prawną.

Zagrożeniem dla środowiska może być występowanie indywidualnych źródeł ciepła, które wykorzystują paliwa stałe tj. węgiel i emitują do atmosfery szkodliwe gazy i wpływają na problem niskiej emisji.

Konsultacje społeczne

Wyniki konsultacji społecznych na potrzeby diagnozowania problemów potwierdziły występowanie opisanych powyżej problemów. Na spotkaniu w ramach konsultacji społecznych obszarów poruszono kwestie związane z bezrobociem. Interesariusze potwierdzili, że jest to istotny problem w danym obszarze. Jest to związane przede wszystkim z brakiem chęci podjęcia do pracy i zależnością od zewnętrznego wsparcia finansowego otrzymywanego z pomocy społecznej. Taki model życia jest przekazywany z pokolenia na pokolenie i dlatego bezrobocie utrzymuje się w danej miejscowości na danym obszarze. Dlatego największym wyzwaniem w ramach rewitalizacji danego obszaru będzie aktywizacja osób bezrobotnych, przede wszystkim długotrwale bezrobotnych i nie posiadających odpowiednich kwalifikacji zawodowych, z których większość jest także zależna do korzystania ze wsparcia finansowego pomocy społecznej. Taki sposób życia jest niestety przekazywany także następnemu pokoleniu.

W parze z bezrobociem idzie także brak możliwości rozwoju gospodarczego. Na danym podobszarze dominują indywidualne gospodarstwa rolne, a jest bardzo mała liczba przedsiębiorstw i są one w słabej kondycji, na co wskazali interesariusze rewitalizacji. Potwierdzono również potrzebę realizacji działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i pobudzenia przedsiębiorczości wśród mieszkańców Pilichowa.

Interesariusze wskazali również na potrzebę rozwoju infrastruktury technicznej i społecznej na terenie miejscowości Pilichowo. Przede wszystkim poruszono kwestie modernizacji budynku OSP, w którym mieści się świetlica wiejska będąca centrum życia

społecznego i kulturalnego lokalnej społeczności. Poprawa stanu technicznego i wprowadzenie rozwiązań dla osób starszych i niepełnosprawnych poprawi dostępność do świetlicy i pozwoli na zwiększenie możliwości w organizowaniu różnorodnych wydarzeń na rzecz aktywizacji mieszkańców.

Podsumowując wyznaczony podobszar rewitalizacji znajduje uzasadnienie w występujących problemach społecznych, a także zdiagnozowanych potrzebach wskazanych podczas konsultacji społecznych. Poniżej przedstawiono także tabelę opisującą najważniejsze problemy i potencjały rozwoju podobszaru rewitalizacji Pilichowo.

Tabela 15. Najważniejsze problemy i potencjały występujące na podobszarze rewitalizacji Pilichowo

Najważniejsze problemy	Najważniejsze potencjały
<ul style="list-style-type: none"> - wysokie bezrobocie, - duży udział osób długotrwale bezrobotnych, - brak chęci podjęcia zatrudnienia, - brak chęci podniesienia kwalifikacji zawodowych, - brak aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców, - wysoka zależność od pomocy społecznej, w tym powiązana z bezrobociem, - mała liczba podmiotów gospodarczych i ich słaba kondycja, - brak perspektyw rozwoju zawodowego dla młodych mieszkańców, - niedostosowana do potrzeb mieszkańców infrastruktura społeczna, - wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym, 	<ul style="list-style-type: none"> - potencjał kapitału ludzkiego reprezentowany przez dużą liczbę osób bezrobotnych, - budynek OSP jako miejsce spotkań, integracji i realizacji działań z zakresu aktywizacji zawodowej mieszkańców, - niska liczba interwencji służb porządkowych w stosunku do średniej dla gminy,

Źródło: opracowanie własne

VII. WIZJA STANU OBSZARU REWITALIZACJI PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

W niniejszym rozdziale przedstawiono wizję obszaru rewitalizacji, która zawiera opis sytuacji docelowej na obszarze koncentracji zbadanych problemów. Uwzględnia ona również analizę lokalnych potencjałów i analizę porównawczą wyznaczonych obszarów rewitalizacji. Wizja odpowiada także na kluczowe pytanie: do jakiego stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzonej interwencji dążymy? Dokładne określenie wizji rozwoju pozwala wyznaczyć odpowiednio ukierunkowane na rozwiązanie problemów cele rewitalizacji i przypisanie do nich właściwych kierunków działań.

W ramach LPR zamierzonym efektem jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru rewitalizacji. Dzięki przeprowadzeniu odpowiednio skierowanej interwencji można osiągnąć wyrównanie poziomu rozwoju Gminy Osiećciny i zmniejszenie skali kluczowych w kontekście rewitalizacji negatywnych zjawisk.

Rewitalizację w wyznaczonym obszarze zamierza się przeprowadzić w oparciu o cel A i cel B, które zostały określone w dokumencie „Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” w podrozdziale 6.4.2. W związku z tym rewitalizacja w Gminie Osiećciny będzie ukierunkowana na aktywizację społeczną i gospodarczą.

Głównym efektem interwencji na podobszarach Osiećciny i Pilichowo będzie ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych cechujących obszar rewitalizacji, a przede wszystkim wysokiego poziomu bezrobocia, a także powiązanego z nim problemu zależności od pomocy społecznej. Interwencja będzie polegała na przeprowadzeniu działań aktywizujących: społecznych o charakterze integracyjnym i edukacyjnym, a także zawodowych skierowanych do osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo. Ważnym problemem jest także starzejące się społeczeństwo i potrzeba aktywizacji seniorów i zapewnienia im odpowiedniej infrastruktury dostosowanej do ich potrzeb.

Tabela 16 przedstawia ciąg przyczynowo-skutkowy procesu rewitalizacji w obszarze rewitalizacji Gminy Osiećciny. Wskazano jakie jest planowana interwencja i z jakich problemów wynika, a także jakie są zamierzone efekty.

Tabela 16. Proces rewitalizacji w obszarze rewitalizacji Gminy Osiećciny

Podobszar rewitalizacji	Zbadane problemy	Planowane działania	Efekt interwencji
Osiećciny	<ul style="list-style-type: none"> - wysoki udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym - wysoki udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych, - wysoki udział osób w gospodarstwach 	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzenie zajęć animacyjnych na rzecz aktywnego włączenia rodzin zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie z obszaru rewitalizacji, - Utworzenie spółdzielni socjalnej, 	<ul style="list-style-type: none"> - Wzrost aktywności zawodowej mieszkańców, - Zmniejszenie się liczby osób bezrobotnych, - Zmniejszenie liczby rodzin i dzieci zależnych od pomocy społecznej, - Poprawa sytuacji ekonomicznej

	<p>domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wysoki udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku, - wysoki udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzenie zajęć na rzecz aktywizacji seniorów, - Wprowadzenie usług dziennej opieki dla osób starszych i niesamodzielnych, - Aktywizacja i integracja wielopokoleniowej społeczności Osiećcin, - Remont i wyposażenie budynku na stadionie sportowym w miejscowości Osiećciny na cele aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji. 	<p>mieszkańców,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wzrost aktywności seniorów, - Utworzenie usług skierowanych do osób starszych i niesamodzielnych, - Wzrost lokalnej przedsiębiorczości, - Utworzenie podmiotu ekonomii społecznej, - Modernizacja infrastruktury na cele społeczne i gospodarcze.
Pilichowo	<ul style="list-style-type: none"> - wysoki udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym - wysoki udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych, - wysoki udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Utworzenie spółdzielni socjalnej, - Przeprowadzenie zajęć na rzecz aktywizacji seniorów, - Wprowadzenie usług dziennej opieki dla osób starszych i niesamodzielnych - Przeprowadzenie zajęć animacyjnych na rzecz aktywnego włączenia rodzin zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie z obszaru rewitalizacji, - Modernizacja budynku OSP Pilichowo na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wzrost aktywności zawodowej mieszkańców, - Zmniejszenie się liczby osób bezrobotnych, - Poprawa sytuacji ekonomicznej mieszkańców, - Wzrost aktywności seniorów, - Utworzenie usług skierowanych do osób starszych i niesamodzielnych, - Wzrost lokalnej przedsiębiorczości, - Utworzenie podmiotu ekonomii społecznej, - Modernizacja infrastruktury na cele społeczne i gospodarcze.

Źródło: opracowanie własne

Wobec przedstawionych powyżej informacji sformułowano wizję stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzonej interwencji, która uwzględnia najważniejsze przyczyny zbadanego kryzysu i specyfikę podobszaru rewitalizacji Osiećciny i podobszaru rewitalizacji Pilichowo. Podstawą do wyznaczenia wizji była diagnoza oraz wyniki konsultacji społecznych. Wizja prezentuje się następująco:

Wizja stanu obszaru rewitalizacji do 2023 r.:

- *Społeczność obszaru rewitalizacji jest zintegrowana oraz aktywna zawodowo i społecznie,*
- *Zmniejsza się liczba osób bezrobotnych, którzy chętnie uczestniczą w kursach i szkoleniach pomagających im podnieść kwalifikacje zawodowe dopasowane do lokalnego rynku pracy,*
- *Rodziny chętnie uczestniczą w różnorodnych zajęciach aktywizacyjnych, co w połączeniu ze zmniejszającym się bezrobociem zwiększa samowystarczalność ekonomiczną mieszkańców,*
- *Obszar rewitalizacji Gminy Osiećciny zamieszkują aktywni seniorzy, którzy chętnie uczestniczą w życiu lokalnej społeczności obszaru rewitalizacji,*
- *Obszar rewitalizacji Gminy Osiećciny jest miejscem integracji wielopokoleniowej, która spaja lokalną społeczność, dzięki funkcjonowaniu klubu młodzieżowego i dziennego domu pobytu,*
- *Aktywność zawodowa mieszkańców wpływa na rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji, w tym poprawie kondycji i wzroście ilości lokalnych przedsiębiorstw, w tym podmiotów ekonomii społecznej.*

VIII. CEL REWITALIZACJI I KIERUNKI DZIAŁAŃ

8.1. CEL, KIERUNKI I PRZEDSIĘWZIĘCIA

Działania rewitalizacyjne dla Gminy Osiećciny będą prowadzone w oparciu o wyznaczone cele rewitalizacji dopasowane do lokalnych uwarunkowań i potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wszystkie cele wynikają z przeprowadzonej diagnozy i są ukierunkowane na eliminację lub ograniczenie występowania negatywnych zjawisk. Cele rewitalizacji są również zgodne z założeniami powiązanych dokumentów strategicznych i planistycznych gminy, a także są pochodną wizji obszaru po przeprowadzonej rewitalizacji. Cele szczegółowe uwzględniają uwarunkowania i potencjały występujące na obszarze rewitalizacji Gminy Osiećciny.

Poniżej zaprezentowano cel programu rewitalizacji, odpowiadające mu kierunki działań i przedsięwzięcia rewitalizacyjne:

8.2. WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU

Wyznaczony cel rewitalizacji został opisano poprzez odpowiednio skwantyfikowane wskaźniki obrazujące stopień realizacji. Wskaźniki posiadają wartość bazową i docelową – czyli wartość planowaną do osiągnięcia w 2023 r.

Poniższa tabela przedstawia wybrane wskaźniki realizacji celu rewitalizacji, które są oczekiwane w wyniku realizacji procesu rewitalizacji w Gminie Osiećiny.

Tabela 17. Wskaźniki odpowiadające celowi rewitalizacji

Nr	Cel rewitalizacji: Ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji Gminy Osiećiny poprzez odpowiednio ukierunkowane działania społeczne i infrastrukturalne				
	Wskaźniki	Wartość bazowa Osiećiny	Wartość bazowa Pilichowo	Wartość docelowa w 2023 r. Osiećiny	Wartość docelowa w 2023 r. Pilichowo
1	Spadek udziału (%) bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na podobszarach Osiećiny i Pilichowo	15,18 %	18,34 %	Spadek o 8 %	Spadek o 15 %
2	Spadek udziału (%) osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w podobszarze Osiećiny	14,88 %	12,95 %	Spadek o 10 %	Spadek o 20 %
3	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury społecznej	0	0	1	1

Źródło: opracowanie własne

Powyższe wskaźniki są jak najbardziej wymierne co do oceny prowadzonych działań rewitalizacyjnych ponieważ zmiana ich wartości wpłynie na eliminację kluczowych zbadanych na etapie diagnozy negatywnych zjawisk w postaci bezrobocia, zależności od pomocy społecznej, a także potrzebie modernizacji obiektów infrastruktury społecznej, które są niezbędne do realizacji zadań miękkich ujętych w programie rewitalizacji.

Dane wskaźniki będą stanowić podstawę do monitoringu efektywności procesu rewitalizacji w Podobszarach Osiećiny i Pilichowo, a także będą służyć do sporządzania **corocznych** analiz prowadzonych przez Zespół ds. rewitalizacji.

IX. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

Osiągnięcie wyznaczonego celu rewitalizacji jest uwarunkowane przez realizację konkretnych działań, które prowadzi do wyjścia z sytuacji kryzysowej obszaru rewitalizacji Gminy Osiećiny. W tym celu określono główne i uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Główne przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawierają grupy projektów, z których poszczególne mają charakter społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, czy techniczny. Określono także ogólną charakterystykę przedsięwzięć uzupełniających, które realizują kierunki działań, ale mają na celu eliminację lub ograniczenie skali negatywnych zjawisk.

9.1. PRZEDSIĘWZIĘCIA GŁÓWNE

W Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Osiećciny określono dwa przedsięwzięcia główne, które wynikają bezpośrednio z celu i kierunków działań. Każde z dwóch przedsięwzięć zawiera zestaw przypisanych projektów ukierunkowanych na osiągnięcie celu rewitalizacji. Ich kompleksowa realizacja jest kluczowa ze względu na osiągnięcie zamierzonych efektów w procesie rewitalizacji.

Przedsięwzięcia główne są bezpośrednią pochodną wizji, celu i kierunków działań. Poniżej przedstawiono listę podstawowych przedsięwzięć i wynikających z nich projektów głównych.

Tabela 18. Przedsięwzięcia główne i projekty

Przedsięwzięcie 1. Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców podobszarów Osiećciny i Pilichowo
Projekt 1. Animacja lokalna na rzecz rodzin z obszaru rewitalizacji
Projekt 2. Utworzenie spółdzielni socjalnej
Projekt 3. Warsztaty senioralne
Projekt 4. Aktywizacja wielopokoleniowej społeczności obszaru rewitalizacji
Przedsięwzięcie 2. Rozwój infrastruktury na rzecz żywienia społeczno-gospodarczego Osiećciny i Pilichowa
Projekt 5. Remont i wyposażenie budynku socjalnego na stadionie sportowym w miejscowości Osiećciny wraz z zagospodarowaniem najbliższego otoczenia
Projekt 6. Termomodernizacja i remont budynku OSP w miejscowości Pilichowo wraz z zagospodarowaniem najbliższego otoczenia

Źródło: opracowanie własne

Tabela 19 przedstawia szczegółowo zakres projektów głównych. Zawarto w niej informacje dotyczące: lokalizacji, typu projektu, podmiotu/ów realizujących, zakresu realizowanych zadań, szacowanej wartości projektu, prognozowanych rezultatów oraz sposobu oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji.

Tabela 19. Główne przedsięwzięcia i projekty rewitalizacyjne

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu*	Opis projektu					Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
				Podmiot/ realizujący/e projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Cel rewitalizacji: Ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji Gminy Osiećciny poprzez odpowiednio ukierunkowane działania społeczne i infrastrukturalne									
Kierunek 2. Aktywizacja społeczna mieszkańców podobszarów Osiećciny i Piłichowo									
Podobszar rewitalizacji Osiećciny, Podobszar rewitalizacji Piłichowo	1. Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców podobszarów Osiećciny i Piłichowo	1. Animacja lokalna na rzecz rodzin z obszaru rewitalizacji	S	GOPS, Gmina Osiećciny, GOK	Projekt obejmuje realizację zajęć z zakresu animacji lokalnej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym przede wszystkim osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Zakres zadań projektu obejmuje: – organizacje szkoleń, warsztatów, kursów, zajęć dotyczących aktywizacji społecznej, – trening kompetencji i umiejętności społecznych	Obiekty i przestrzenie publiczne na podobszarach Osiećciny i Piłichowo	300 000	– podniesienie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji, w szczególności mieszkańców zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym – wzrost kompetencji i umiejętności społecznych mieszkańców, – wzrost jakości kapitału ludzkiego, – wzrost aktywności zawodowej	Wskaźnik produktu: – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 30 os. Wskaźnik rezultatu: – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 15 os.

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu*	Opis projektu					Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
				Podmioty realizujący/e projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					<p>oraz pobudzenie aktywności społecznej i zawodowej nieaktywnych mieszkańców,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatrudnienie animatorów lokalnych, - organizacja wyjazdów integracyjnych. <p>Zadania zawarte w projekcie będą realizowane przez wskazane podmioty, a także zatrudnionych animatorów.</p> <p>Szacowany koszt kwalifikowany projektu przewiduje również odpowiednie wyposażenie lokali, w których będzie realizowany projekt, a także koszty zatrudnienia animatorów. Koszt</p>			mieszkańców.	<p>Sposób zmierzenia: ankietyzacja uczestników projektu, dane PUP, dane GOPS</p>

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu*	Opis projektu					Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
				Podmioty realizujący/e projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					przygotowania i wyposażenia lokali nie przekracza 10 %.				
Cel rewitalizacji: Ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji Gminy Osiećiny poprzez odpowiednio ukierunkowane działania społeczne i infrastrukturalne									
Kierunek 1. Aktywizacja zawodowa mieszkańców podobszarów Osiećiny i Pilichowo									
Podobszar rewitalizacji Osiećiny, Podobszar rewitalizacji Pilichowo	1. Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców podobszarów Osiećiny i Pilichowo	2. Utworzenie spółdzielni socjalnej	S/G	Gmina Osiećiny	Projekt zakłada utworzenie spółdzielni socjalnej w celu obsługi terenów i obiektów publicznych na obszarze Gminy Osiećiny, w tym na obszarze rewitalizacji. Siedziba spółdzielni socjalnej będzie budynek socjalny znajdujący się przy stadionie w Osiećinach, który jest ujęty w projekcie nr 7. W ramach działania będą rekrutowani mieszkańcy obszaru rewitalizacji: osoby bezrobotne	Osiećiny dz. nr 887 (budynek socjalny)	800 000	- podniesienie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji, w szczególności mieszkańców zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym - wzrost kompetencji społeczno-zawodowych uczestników projektów, - wzrost jakości kapitału ludzkiego,	Wskaźnik produktu: - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 7 os. Wskaźnik rezultatu: - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu – 5 os.

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu	Opis projektu					Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
				Podmiot/y realizujący/e projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					w rozumieniu Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1-4, 6, 7 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.			- zatrudnienie osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym w spółdzielni socjalnej.	Sposób zmierzenia: ewidencja uczestników projektu, dane PUP, dane GOPS
Cel rewitalizacji: Ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji Gminy Osiećiny poprzez odpowiednio ukierunkowane działania społeczne i infrastrukturalne									
Kierunek 2. Aktywizacja społeczna mieszkańców podobszarów Osiećiny i Pilichowo									
Podobszar rewitalizacji Osiećiny, Podobszar rewitalizacji Pilichowo	1. Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców podobszarów Osiećiny i Pilichowo	3. Warsztaty senioralne	S	Gmina Osiećiny, GOK, GOPS, organizacje pozarządowe	Projekt zakłada realizację różnorodnych zajęć dla osób starszych w celu ich aktywizacji. W ramach projektu przewiduje się realizację następujących zadań: - warsztaty, - szkolenia, - wyjazdy integracyjne, - zajęcia edukacyjne.	Obiekty i przestrzenie publiczne na podobszarach Osiećiny i Pilichowo	70 000	- organizacja wydarzeń na rzecz aktywizacji seniorów, - wzrost aktywności seniorów z obszaru rewitalizacji, - integracja lokalnej społeczności i poprawa	Wskaźnik produktu: - Liczba zorganizowanych wydarzeń (rocznie) – 2 szt. Wskaźnik rezultatu: - Liczba uczestników zorganizowanych wydarzeń (rocznie) – 100 os.

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu*	Podmioty realizujący projekt	Opis projektu				Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					Celem działania jest pobudzenie aktywności wśród najstarszej grupy wiekowej mieszkańców obszaru rewitalizacji. W ramach projektu przewiduje się włączenie do jego realizacji organizacji pozarządowych działających na rzecz osób starszych. Szacunkowy udział osób starszych z obszaru rewitalizacji to 75 %.			jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.	Sposób zmierzenia: ankietyzacja uczestników projektu, dane Urzędu Gminy.
Cel rewitalizacji: Ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji Gminy Osiećiny poprzez odpowiednio ukierunkowane działania społeczne i infrastrukturalne									
Kierunek 2. Aktywizacja społeczna mieszkańców podobszarów Osiećiny i Piłichowo									
Podobszar rewitalizacji Osiećiny, Podobszar rewitalizacji Piłichowo	1. Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców podobszarów Osiećiny i Piłichowo	4. Aktywizacja wielopokoleniowej społeczności obszaru rewitalizacji	S	Gmina Osiećiny, GOK, Gminna Biblioteka Publiczna	Projekt zakłada realizację zajęć z zakresu integracji wielopokoleniowej społeczności obszaru rewitalizacji. W tym celu zakłada się	Obiekty i przestrzenie publiczne na podobszarach Osiećiny i Piłichowo	100 000	- wzrost aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji,	Wskaźnik produktu: - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu*	Opis projektu					
				Podmioty realizujące projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					realizację następujących zadań: – Organizację imprez, spotkań, integracyjnych, warsztatów (rzeźbiarstwo, malarstwo), szkoleń i zajęć edukacyjnych, – organizacja imprez cyklicznych („Sztuka łączy pokolenia”, wieczorki poetyckie), – zatrudnienie animatorów społeczności lokalnej.			– wzrost jakości kapitału ludzkiego – wzrost poziomu integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji, – wzrost jakości życia mieszkańców.	objętych wsparciem w programie – 25 os. Wskaźnik rezultatu: – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 15 os. Sposób zmierzenia: ankietyzacja uczestników projektu, dane Urzędu Gminy, dane GOPS, dane PUP.

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu*	Opis projektu						Sposób oceny i zmierzania rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
				Podmioty realizujący/e projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Cel rewitalizacji: Ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji Gminy Osiećnicy poprzez odpowiednio ukierunkowane działania społeczne i infrastrukturalne										
Kierunek 4. Modernizacja obiektów na cele społeczne i gospodarcze na obszarze rewitalizacji										
Kierunek 5. Modernizacja przestrzeni publicznej na obszarze rewitalizacji										
Podobszar rewitalizacji Osiećnicy	Rozwój infrastruktury na rzecz ożywienia społeczno-gospodarczego Osiećnic i Pilichowa	5. Remont i wyposażenie budynku socjalnego na stadionie sportowym w miejscowości Osiećnicy wraz z zagospodarowaniem najbliższego otoczenia	T/PF	Gmina Osiećnicy	Realizacja projektu będzie polegała na remoncie i wyposażeniu budynku na stadionie w Osiećnicach, wraz z najbliższym otoczeniem. Zakres zadań projektu obejmuje – remont wewnątrz budynku: wygładzenie ścian, malowanie, remont łazienek, zakup wyposażenia (stoły, krzesła, AGD), – zagospodarowanie otoczenia budynku, w tym budowa siłowni zewnętrznej. – Przystosowanie	Osiećnicy dz. nr 887	500 000	– poprawa jakości istniejącej infrastruktury społecznej, – stworzenie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, – stworzenie atrakcyjnego miejsca spotkań i integracji mieszkańców w którym będą mogły być realizowane różnorodne wydarzenia, – stworzenie warunków do realizacji zadań miękkich ujętych w LPR,	Wskaźnik produktu: – Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach wiejskich na obszarze wdrażania LSR do 2023 r. – 1 szt. Wskaźnik rezultatu: – Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów w ciągu roku po zakończeniu operacji – 15 os. – Liczba osób z	

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu*	Opis projektu					
				Podmioty realizujący/e projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					budynku i otoczenia dla potrzeb osób niepełnosprawnych			- poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym osób zagrożonych wykluczeniem i wykluczonym społecznie.	grup defaworyzowanych obszaru LSR, uczestniczących w wydarzeniach do 2023 roku – 500 os. Sposób zmierzenia: protokół odbioru robót budowlanych, ankietyzacja uczestników wydarzeń i osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów.
Cel rewitalizacji: Ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji Gminy Osiećiny poprzez odpowiednio ukierunkowane działania społeczne i infrastrukturalne									
Kierunek 4. Modernizacja obiektów na cele społeczne i gospodarcze na obszarze rewitalizacji									
Podobszar rewitalizacji Pilichowo	Rozwój infrastruktury na rzecz ożywienia społeczno-gospodarczego	6. Termomodernizacja i remont budynku OSP w miejscowości Pilichowo wraz zagospodarowaniem	T/PF	OSP Pilichowo, Gmina Osiećiny	Realizacja projektu będzie polegała na remoncie i wyposażeniu budynku OSP	Pilichowo dz. 192/1	500 000	- poprawa jakości istniejącej infrastruktury społecznej, - stworzenie	Wskaźnik produktu: - Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych